

ENTAK

**ENDÜSTRİYEL TASARIM LİSANS PROGRAMLARI
DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ**

ETMK - ENTAK

Endüstriyel Tasarımcılar Meslek Kuruluşu Derneği

Endüstriyel Tasarım Akreditasyon Kurulu

<https://entak.etmk.org.tr>

Sürüm 1.1 - 08.07.2024

TASLAK

ENTAK

Endüstriyel Tasarım Lisans Programları Değerlendirme Ölçütleri

Giriş ve Tanımlar	2
Akreditasyon için Asgari Gereklilikler	3
Ölçüt 1. Öğrenciler	3
Ölçüt 2. Program eğitim amaçları	4
Ölçüt 3. Program Çıktıları	4
Ölçüt 4. Sürekli İyileştirme	7
Ölçüt 5. Eğitim Planı	7
Ölçüt 6. Öğretim Kadrosu	8
Ölçüt 7. Altyapı	9
Ölçüt 8. Kurum Desteği ve Parasal Kaynaklar	10
Ölçüt 9. Organizasyon ve Karar Alma Süreçleri	11

Deleted: Ölçüt 10. Örgün Eğitimde Uzaktan Öğretim Süreci-11

ENTAK

Endüstriyel Tasarım Lisans Programları Değerlendirme Ölçütleri

Giriş ve Tanımlar

Bu değerlendirme ölçütleri, sosyal, kültürel, teknolojik ve ekonomik etkenlerle sürekli değişim içinde olan meslek ortamında, paydaşların beklentilerini karşılamak üzere, orta öğretime dayalı en az 8 yarıyıl veya eşdeğerinden (240 AKTS kredisi) oluşan lisans düzeyindeki endüstriyel tasarım programlarının kalite güvencesini sağlamayı ve bu programların sürekli iyileştirilmesini desteklemeyi amaçlamaktadır. Lisans düzeyindeki bir endüstriyel tasarım programının ENTAK değerlendirmesi için başvuruda bulunan yükseköğretim kurumunun, söz konusu programın bu belgede yer alan ENTAK ölçütlerini sağladığını kanıtlaması beklenir.

Program eğitim amaçları: Programın mezunlarının mezuniyetten sonra 3 veya 5 yıl gibi yakın bir gelecekte erişmeleri beklenen kariyer hedeflerini ve mesleki beklentileri tanımlayan genel ifadeler.

Program çıktıları: Öğrencilerin programdan mezun oluncaya kadar kazanmaları gereken bilgi, beceri ve yetkinlikleri tanımlayan ifadeler.

Ölçme: Program eğitim amaçları ve program çıktılarına erişim düzeylerini saptamak üzere, çeşitli yöntemler kullanılarak yürütülen veri toplama ve düzenleme süreci.

Değerlendirme: Ölçmeler sonucu elde edilen bilgilerin, verilerin ve kanıtların çeşitli yöntemler kullanılarak yorumlanması süreci. Değerlendirme süreci, son 3-5 yıldaki mezunların program eğitim amaçlarına ve mezuniyet aşamasına gelmiş tüm öğrencilerin program çıktılarına erişim düzeylerini vermeli ve bu süreç kullanılarak elde edilen sonuçlar programı iyileştirmek üzere alınacak kararlar ve yürütülecek eylemlerde kullanılmalıdır.

Yerel kredi: Bir kredi yarıyıl boyunca her hafta düzenli olarak verilen bir saatlik (yaklaşık 50 dakika) teorik dersin ya da yapılan iki saatlik uygulama, pratik veya laboratuvar çalışmalarının eğitim yüküne eşdeğerdir.

AKTS kredisi: Avrupa Kredi Transfer Sisteminde tanımlanan kredi.

Bilgi: Belirli bir konuda, bir ders kapsamında veya doğrudan öğrenci çalışması veya benzeri bir yöntemle eğitilmiş olmak. Bilginin kazandırıldığıının sınavlar, ödevler, laboratuvar çalışmaları veya proje çalışmaları gibi yöntemlerle ölçülmesi, değerlendirilmesi ve kanıtlanması gereklidir.

Beceri: Belli bir konuda yetkinlik, yetenek sahibi olmak. Becerinin kazandırıldığıının laboratuvar çalışmaları veya proje çalışmaları gibi uygulamalı yöntemlerle ölçülmesi, değerlendirilmesi ve kanıtlanması gereklidir.

Eleştirel düşünme: Sorgulama, soyut düşünceleri ifade edebilme, karışık görüşleri değerlendirebilme, ulaşılan sonuçları benzer ölçütlerle irdeleme becerisi.

Yetkinlik: Bilgiyi, kişisel, sosyal ve/veya yönetsel becerileri iş ve çalışma ortamları ile mesleki ve kişisel gelişim konusunda kullanabilme yeteneği.

Bu belgede, “meli” ve “malı” ekleri, programların akredite edilmeleri için asgari düzeyde sağlanması beklenen ve tanımı kesin zorunlulukları belirtir. Ölçütlerdeki ifadelerde “beklenir” sözcüğü, değerlendirmede daha az kısıtlayıcı öneriler için kullanılmıştır. Diğer taraftan, “bilir” eki ise, serbestlik tanıma anlamında kullanılmıştır.

Ölçüt 1. Öğrenciler

1.1 Öğrenci kabulleri: Programa kabul edilen öğrencilerin, programın kazandırmayı hedeflediği çıktıları (bilgi, beceri ve **yetkinlikleri**) öngörülen süreler içinde edinebilmeleri için sahip olmaları gereken nitelikler ve öğrenci kabul (uluslararası öğrenci dahil) göstergeleri belirlenmiş olmalıdır. Bu nitelikler ve göstergeler aday öğrencilere çeşitli kanallar vasıtasıyla tanıtılmalı, sürekli gözden geçirilmeli ve değerlendirilmelidir.

1.2 Yatay ve dikey geçişle öğrenci kabulü, öğrenci değişimi ve varsa çift ana dal ve yan dal uygulamaları ile başka kurumlarda ve/veya programlarda alınmış dersler ve kazanılmış kredilerin değerlendirilmesinde uygulanan politikalar ayrıntılı olarak tanımlanmış ve uygulanıyor olmalıdır.

1.3 Öğrenci değişimi: Kurum ve/veya program tarafından başka kurumlara yapılacak anlaşmalar ve kurulacak ortaklıklar ile öğrenci hareketliliğini teşvik edecek ve sağlayacak süreçler tanımlanmış olmalıdır.

1.4 Danışmanlık ve izleme: Öğrencilerin derslerdeki başarı durumunu izleyecek ve onları ders ve kariyer planlaması konularında yönlendirecek danışmanlık hizmeti **öğretim üye ve görevlileri tarafından** verilmelidir.

1.5 Başarı değerlendirmesi: Öğrencilerin programın eğitim hedeflerine ve kazandırılması hedeflenen çıktıları başarıyla ulaşıp ulaşamadıkları, gösterdikleri performans ve gelişimleri düzenli olarak şeffaf, tarafsız ve objektif yöntemlerle ölçülmeli ve değerlendirilmeli, öğrencilere geri bildirim verecek sistemler kurulmalıdır.

1.6 Mezuniyet koşulları: Öğrencilerin mezuniyetlerine karar verebilmek için, programın gerektirdiği tüm koşulların yerine getirildiğini belirleyecek güvenilir yöntemler geliştirilmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

1.7 Öğrenci geri bildirimi: Öğrencilerin genel memnuniyet seviyeleri ve dersler hakkındaki görüşleri, sistematik olarak alınmalı, sonuçları ilgili kişi ve birimlerle paylaşılmalı, şikayet ve önerileri için etkin çalışan kanallar olmalıdır.

1.8 Katılıma teşvik: Öğrencinin akademik faaliyetlere aktif katılımını teşvik edici yöntemlerin (ör. öğrenci asistanlığı) bulunması *beklenir*.

Commented [A1]: Değerlendirme ve Akreditasyon Uygulama Esasları Yönergesinde olduğu için buradan çıkarıldı.

Deleted: Akreditasyon için Asgari Gereklilikler
Akreditasyon başvurusu yapacak lisans programı, başvuru tarihi itibarı ile ilk mezunlarını vermiş olmalıdır. Ayrıca, bir endüstriyel tasarım lisans programının akredite edilebilmesi için asgari olarak aşağıdaki şartları yerine getirmesi gereklidir. Başvuru süreci ve/veya akreditasyon alındıktan sonraki süreç boyunca aşağıdaki şartlarda akreditasyonu etkileyecek bir değişiklik meydana gelmesi durumunda program yöneticisi ENTAK'ı uygun yöntemlerle bilgilendirmekle yükümlüdür. **¶**
Lisans programlarının ismi ve programın başarıyla tamamlanması sonrası verilen diplomalarda/mezuniyet belgelerinde geçen Lisans Programı ismi “Endüstriyel Tasarım” olmalıdır. **¶**
Akreditasyon başvurusu yapan lisans programının faaliyet gösterdiği Üniversite, YÖK dış değerlendirme sürecine tabi tutulmuş olmalıdır. **¶**
Lisans programları için en az 4 yıl tam zamanlı akademik bir eğitim veya en az 240 AKTS kredisi değerinde ders veriliyor olmalıdır. **¶**
Program, akreditasyon ölçütlerini sürekli olarak sağlamalı, gerekli mali yükümlülüklerini yerine getirmeli ve kendisinden istenilen raporlama ve diğer işlemleri düzenli olarak temin etmelidir. Yalnızca yeterli sayıda endüstriyel tasarımda uzmanlaşmış nitelikli öğretim üyesi olan, teknolojik kaynakları, kapsamlı müfredatı ve endüstriyel tasarım alanına yönelik temel ve uzmanlık dersleri olan kurumlar, endüstriyel tasarım lisans derecesini vermek için gerekli ön koşullara sahiptir. **¶**

Deleted: davranışları

Deleted: ve öğrenci değişimi

Commented [A2]: 5.4.g'de de var. Buradan silinip orada birleştirildi.

Deleted: 1.7 Staj programları: Öğrencilerin mesleki deneyim edinmelerine yönelik staj programları, staja kabul ve staj yeri onay süreçleri tanımlanmış olmalıdır.

Commented [A3]: Bu ölçüt kurum ile ilgili. KAP kapsamında değerlendiriliyor. Programın aşağıda 7.2 Engelli altyapısıyla ilgili bölümde var. Buradan çıkarıldı.

Deleted: 1.8 Engelsiz üniversite: Eğitim-öğretim süreçlerine ilişkin engelsiz üniversite uygulamaları bulunmalı, ölçme-değerlendirme yöntemlerinde de öğrencilerin bireysel farklılıkları, engelleri ya da erişim kısıtlarını gözetilmelidir.

Deleted: **¶**
Tavsiye niteliğinde ölçütler: **¶**

1.9 Sosyal kültürel etkinlikler: Öğrencilerin bölüm aidiyetini artırmaya yönelik sosyal, kültürel etkinliklerin düzenleniyor olması *beklenir*.

1.10 Sosyal sorumluluk projeleri: Öğrencilerin sosyal sorumluluk projelerine katılımının teşvik ediliyor olması *beklenir*.

1.11 Burslar, teşvikler, ödüller: Öğrencilere düzenli olarak sağlanan burs olanakları ve başarılı öğrenciler için sunulan teşvik ve ödüller olması *beklenir*.

Ölçüt 2. Program eğitim amaçları

2.1 Tanımlanan program eğitim amaçları: Değerlendirilecek program için program eğitim amaçları tanımlanmış olmalıdır. Tanımlanan amaçlar, ENTAK program eğitim amaçları tanımına uymalıdır. Program eğitim amaçları program çıktıları ile çağrıştırmamalı ve program çıktıları ile benzer şekilde tanımlanmamalıdır.

2.2 Program eğitim amaçlarının belirlenmesi: Tanımlanan amaçlar, programın çeşitli iç ve dış paydaşların sürece dahil ederek belirlenmeli, gözden geçirilmeli ve gerekirse güncellenmelidir,

2.3 Program eğitim amaçlarının yayımlanması: Tanımlanan amaçlar, kolayca erişilebilecek şekilde yayımlanmış olmalıdır.

2.4 Kurumla uyum: Program amaçları Kurumun, Fakültenin ve Bölümün misyon ve vizyonu ile uyumlu olmalıdır.

2.5 Program eğitim amaçlarına ulaşma: Eğitim amaçlarına ulaşıldığını belirlemek ve belgelemek için kullanılan bir ölçme ve değerlendirme süreci kurulmuş ve işletiliyor olmalıdır.

Ölçüt 3. Program Çıktıları

3.1 Tanımlanan program çıktıları: Program çıktıları belirlenirken:

- Program eğitim amaçlarına ulaşabilmek için, öğrencilerin başlangıçtan programdan mezun oluncaya kadar geçen süreçte kazanmaları gereken tüm bilgi, beceri ve yetkinlikleri kapsamalıdır,
- Program çıktıları TYYÇ 5. ve 6. Düzey yeterlilikleri ile ilişkili olmalıdır. Program çıktıları, eğer tanımlanmış ise, Kurum ve Fakülte temel öğrenme çıktıları ile ilişkili olmalıdır,
- Derslerin öğrenme çıktıları program çıktıları ile ilişkili olmalıdır.
- Program çıktıları Tablo-3.1'de sıralanan ENTAK program çıktıları eksiksiz şekilde kapsamalıdır.

Deleted: dir

Commented [A4]: 2.2 ile birleştirildi

Deleted: 2.4 Program eğitim amaçlarının güncellenmesi: Tanımlanan amaçlar, programın, iç ve dış paydaşlarının gereksinimleri doğrultusunda uygun aralıklarla gözden geçirilmeli ve gerekli iyileştirme ve güncellemeler yapılmalıdır.

Commented [A5]: Kanıtlama yerine bu verilere yönelik iyileştirme bekleniyor. Bu iyileştirme çalışmaları 4.2'de anlatılacak.

Deleted: Bu süreç yardımıyla program eğitim amaçlarına ulaşıldığı kanıtlanmalıdır.

Deleted: eğitim amaçlarına uygun program

Deleted: Ö

Programlar, program eğitim amaçları ile tutarlı olmak koşuluyla, kendilerine özgü ek program çıktıları tanımlayabilirler.

Programın eğitim müfredatında yer alan dersler ile öğrencinin kazanması gereken bilgi ve beceri alanları 3 temel başlıkta toplanmıştır.

1. **Tasarım:** Araştırma sonucu saptadığı bir tasarım problemini analiz ederek tanımlama ve yaratıcı çözüm geliştirme süreçlerini meslek ortamında uygulamaya yönelik bilgi, beceri ve yetkinlikler.
2. **Tasarım Kuram ve Yöntemleri:** Endüstriyel tasarımın toplumsal, kültürel, çevresel ve tarihsel bağlamlarının farkında olarak, yasalar ve mesleki etik çerçevesinde toplumun ve çevrenin yararını gözeterek yaklaşımlara yönelik bilgi, beceri ve yetkinlikler.
3. **Tasarım Teknolojileri:** Endüstriyel tasarım süreçlerinde görselleştirme, sunum, gerçekleştirme ve üretim teknolojinin kullanımına yönelik bilgi, beceri ve yetkinlikler.

Tablo 3.1 ENTAK Program Çıktıları

Tasarım	1	Yaratıcı problem tanımlama, çözüme yönelik fikir geliştirme, eleştirel düşünme* ve edindiği bilgileri sentezleyerek çözüm önerileri oluşturma
	2	Tasarım sürecini planlama, yönetme ve yürütme
	3	Tasarım odaklı araştırma planlama, yürütme ve sonuçlarını tasarım sürecine aktarma
	4	Temel tasarım ve görsel organizasyon öge ve ilkeleri ile düşünebilme ve fikirlerini iki ve üç boyutlu olarak <u>uygulayabilme</u>
	5	Kullanıcının ihtiyaçlarını saptama, beklentilerini öngörme ve tasarım sürecine entegre etme
	6	Bireysel çalışma ve ekip çalışması yürütebilme
	7	Endüstriyel Tasarım alanının farklı disiplinler ile ilişkisini anlama ve disiplinler arası ve çok disiplinli çalışmalar yapabilme
	8	<u>Yabancı dil kullanarak</u> uluslararası ortamlarda iletişim kurabilme ve mesleki gündemi takip edebilme
	9	Tasarımın sürekli değişen bağlamlarının farkında olarak, bağımsız, yaşam boyu öğrenme yaklaşımı geliştirme
Tasarım Kuram ve Yöntemleri	10	Tasarımda, sosyo-kültürel, sosyo-ekonomik ve çevresel bağlamın farkında olma ve toplumun ve çevrenin yararını gözetme

Commented [A6]: PÇ 15 ile benzeşiyordu ayrıştırıldı.

Deleted: ifade edebilme

Deleted: U

	11	Endüstriyel tasarımın yerel ve küresel ölçekte tarihsel gelişimine etki eden sanatsal ve kültürel konuları yorumlayabilme
	12	Mesleki uygulamada iş modelleri, izlenmesi gereken etik ilkeler ve kanun ve yönetmelikler konusunda bilgi sahibi olma
Tasarım Teknolojileri	13	Endüstriyel Tasarım kapsamına giren malzeme ve üretim teknolojilerini bilme ve tasarım sürecinde kullanma
	14	Endüstriyel tasarım alanında teknolojik gelişime hakim olma, ihtiyaç duyulan teknolojik araçları kullanabilme
	15	Tasarım fikir ve çözümlerini ilgili iletişim araç ve yöntemleri ile sunabilme

* Tanımlara bakınız

3.2 Ölçme ve değerlendirme: Program çıktılarının sağlanma düzeyini dönemsel olarak belirlemek ve belgelemek için kullanılan bir ölçme ve değerlendirme süreci oluşturulmuş ve işletiliyor olmalıdır. (Bu süreç ağırlıklı olarak sınav, proje, ödev gibi öğrenci çalışmalarına dayanmalıdır. Sadece anketlere ve ders geçme başarı notlarına dayalı ölçme ve değerlendirme yöntemleri yetersiz sayılacaktır.)

- Oluşturulacak sistemde, öğrenci çıktıları bir ders özelinde en az iki kez değerlendirilmelidir.
- Bu sistem proje tabanlı derslerde bir öğrencinin tasarımcı olarak dersteki performansını, proje sürecini ve proje sonunda çıkan ürünün değerlendirilmesi olarak kurgulanmalıdır.
- Bu sistemde birden farklı ölçme ve değerlendirme yönteminin (sınav, proje, ödev, kısa sınav) kullanılması şüphelenir.
- ↓ ↓
Yapılan ölçme ve değerlendirme seffaf ve açıklanabilir olmalı, güvenilirliği ve geçerliliğini sağlamak için gerekli önlemler alınmalıdır
↓
- Tasarım proje derslerinin en az dönem sonu değerlendirmesi jüri değerlendirme sistemi ile yapılmalıdır. Dönem sonu organize edilen jürilerde üyelerin en az biri dersin eğiticileri haricinde olmalıdır

Deleted: ifade edebilme

Deleted: lıdır

Commented [A7]: PÇ'ler için bu ölçüt geçerli değil.

Deleted: Bu sistemde, ders başarı notlarına dayalı ölçme ve değerlendirme yöntemleri sonucunda ortaya çıkan veriler, paydaş anketleri, paydaşlarla yapılan ve sistematik toplanan görüşme notları ve/veya odak grup çalışma sonuçları ile desteklenmelidir.

Deleted: nin

Deleted: Yapılan ölçme ve değerlendirme yöntemleri şeffaf, açıklanabilir olmalıdır.

3.3 Program çıktılarına ulaşma: Endüstriyel Tasarım programları mezuniyet aşamasına gelmiş olan öğrencilerinin program çıktılarını sağladığını kanıtlamalıdır.

Ölçüt 4. Sürekli İyileştirme

4.1 Sürekli iyileştirme süreci: Kurulan ölçme ve değerlendirme sistemlerinden elde edilen sonuçların programın sürekli iyileştirilmesine yönelik olarak kullanıldığına ilişkin kanıtlar sunulmalıdır.

4.2 Sürekli iyileştirme çalışmaları, başta Ölçüt 2 ve Ölçüt 3 ile ilgili alanlar olmak üzere, programın gelişmeye açık tüm alanları ile ilgili, sistematik bir biçimde toplanmış, somut verilere dayalı olmalıdır.

Deleted: Bu

Ölçüt 5. Eğitim Planı

5.1. Eğitim planı (müfredat): ~~Program eğitim amaçlarını ve program çıktılarını destekleyen bir eğitim planı olmalıdır.~~

Deleted: Eğitim programı, "Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi" (TYYÇ) kapsamında belirlenen program hedefleri ile uyumlu olmalıdır.

5.2. Eğitim programı ders bilgi paketleri hazırlanmış biçimde okul/bölüm web sitesinde duyurulmalıdır. Ders bilgi paketleri dersin amacı, beklenen çıktıları, kredisi, AKTS karşılığı ve haftalık ders saatini içermelidir.

5.3. Eğitim planının uygulama yöntemi: Eğitim planının uygulanmasında kullanılacak eğitim yöntemleri, istenen bilgi, beceri ve davranışların öğrencilere kazandırılmasını garanti edebilmelidir.

5.4. Eğitim planı yönetim sistemi: Eğitim planının öngörüldüğü biçimde uygulanmasını güvence altına alacak ve sürekli gelişimini sağlayacak bir eğitim yönetim sistemi bulunmalıdır. Eğitim planında yer alan derslerin uygulanması, istenen bilgi, beceri ve yetkinliklerin öğrencilere kazandırılması için gerekli yöntemler ve değerlendirme ölçütlerini içeren ders izlenceleri hazırlanmalıdır.

5.5. Eğitim planının bileşenleri: Eğitim planı aşağıdaki bileşenleri içermelidir:

↓

↓

- Zorunlu tasarım proje (stüdyo)** dersleri 4 yıl boyunca toplam en az 72 AKTS ya da en az 40 kredi olacak şekilde eğitim programında yer almalıdır. Proje derslerinin tamamının aynı günde olmaması *beklenir*.
- Tasarım Kuram ve Yöntemleri ile ilgili zorunlu dersler 4 yıl boyunca toplam en az 20 AKTS ya da en az 12 kredi olacak şekilde eğitim programında yer almalıdır.
- Tasarım Teknolojilerine yönelik bilgi ve beceri altyapısı ile ilgili zorunlu dersler 4 yıl boyunca toplam en az 20 AKTS ya da en az 12 kredi olacak şekilde eğitim programında yer almalıdır.
- Eğitim programının içeriğini bütünleyen ve program amaçları doğrultusunda yabancı dil, matematik, fizik, sosyal ve idari bilimler, temel bilgisayar kullanımı ve programlama, vb. gibi derslerden oluşan genel eğitim programda yer almalıdır.

Commented [A10]: Aşağıdakilerin tekrarı olduğu için çıkarıldı.

Deleted: Eğitim planı uygulamalı proje (stüdyo) dersleri ile birlikte Tasarım Kuram ve Yöntemlerine ve Tasarım Teknolojilerine yönelik bilgi ve beceri altyapısı sağlayacak zorunlu dersleri içermelidir.

Commented [A11]: aşağıya alındı

Deleted: Eğitim planında öngörülen seçmeli ders sayısının en az iki katı kadar bölüm/fakülte dersi bilgi paketleri ile yer almalıdır.

Deleted: T

e. Eğitim programında öğrencilerin çeşitli mesleki uygulamaları (tasarım, üretim, pazarlama gibi) deneyimleyebileceği stajlar yer almalı, staja kabul ve staj yeri onay süreçleri tanımlanmış olmalıdır.

f. Eğitim planında öngörülen seçmeli ders sayısının en az iki katı kadar bölüm/fakülte dersi bilgi paketleri ile yer almalıdır.

5.6. Tasarım proje dersleri

- Tasarım proje derslerinde tasarım problemi öğrencilere basılı veya kalıcı bir formatta (tasarım föyü, tasarım iş tanımı) sunulmalıdır.
- Tasarım proje derslerinde tamamı bireysel ve tamamı ekip çalışması çalışmasına dayalı projeler verilmelidir.

- Tasarım proje derslerinde endüstri kuruluşları, kamu kurumları, sivil toplum örgütleri vb. dış paydaşlarla koşulları protokollerle belirlenmiş iş birliği içeren projeler verilmesi, beklenir.

Ölçüt 6. Öğretim Kadrosu

6.1. Öğretim kadrosunun sayıca yeterliliği: Öğretim kadrosu öğretim üyesi-öğrenci ilişkisini, öğrenci danışmanlığını, üniversiteye hizmeti, mesleki gelişimi, sanayi, mesleki kuruluşlar ve işverenlerle ilişkiyi sürdürebilmeyi sağlayacak şekilde sayıca yeterli olmalıdır.

- Öğretim kadrosunda en az üçü (3) Endüstri Ürünleri Tasarımı veya Endüstriyel Tasarım lisans derecesine sahip, toplam en az beş (5) öğretim üyesi veya öğretim görevlisi bulunmalıdır.

6.2. Öğretim kadrosunun nitelikleri: Öğretim kadrosu nitelik bakımından programın etkin bir şekilde sürdürülmesini, değerlendirilmesini ve geliştirilmesini sağlayacak yeterlilikte olmalıdır.

- Öğretim kadrosu Ürün Tasarımı, Endüstriyel Tasarım Kuram ve Yöntemleri ile Endüstriyel Tasarım Teknolojileri alt alanlarını temsil eden uzmanlığa sahip öğretim elemanlarından oluşmalıdır.

6.3. İş yükü, teşvik ve destekler: Öğretim elemanlarının görev ve sorumlulukları ile iş yükü dengesi gözetilmeli, sağlanan teşvik ve destekler yeterli olmalıdır.

Deleted: ortamlarında

Deleted: fabrika, atölye, ofis

Deleted: edinebileceği

Deleted: dır.

Deleted: Tavsiye niteliğinde ölçütler

Commented [A12]: 6.2.a'da var. Buradan çıkarıldı.

Deleted: Bu sayı programın tüm alanlarını kapsayacak biçimde olmalıdır.

Commented [A13]: İfade Asgari Koşullar belgesi ile uyumlu hale getirildi ve sayı ile ilgili olduğu için 6.1.a'ya alındı.

Deleted: Öğretim üyelerinin yarısından fazlasının Lisans derecesi Endüstri Ürünleri Tasarımı veya Endüstriyel Tasarım olmalıdır.

Deleted: Bölümde birden fazla program yürütülüyor ise (ör. İngilizce ve Türkçe, örgün ve ikinci öğretim), programların her biri için 6.3.a'da belirtilen asgari öğretim üyesi sayısı ayrı ayrı hesaplanmalıdır.

Commented [A14]: 8.4'te var. Buradan çıkarıldı.

Deleted: Laboratuvarlarda görev yapmak üzere en az bir teknisyen veya uygulamalı birim öğretim görevlisi istihdam edilmelidir.

- a. Stüdyo dersleri için gerekli asgari öğretim elemanı sayısının, en fazla 15 öğrenciye bir öğretim elemanı düşecek şekilde hesaplanmalıdır. **Bölümde birden fazla program yürütülüyor ise (ör. İngilizce ve Türkçe, örgün ve ikinci öğretim), programların her biri için bu sayı ayrı ayrı hesaplanmalıdır.**
- b. Öğretim elemanlarının ders yükleri, mesleki gelişmeleri ile toplum, bilim ve sanata katkıları için yapacakları araştırma ve çalışmalara olanak tanıyacak oranlarda olmalıdır.
- c. Tam zamanlı öğretim elemanlarına akademik çalışmalarını yürütebilmeleri için, bilimsel toplantılara katılım, araştırma fonları, ücretsiz izin vb. destek ve izinler sağlanmalıdır.
- d. Akademik bilgi alışverişi için kısa süreli konuk öğretim elemanı, konuk jüri üyesi ve konferans vermek üzere katılım desteklenmeli, program yapılmalıdır.

6.4 Atama ve yükseltme: Öğretim üyesi atama ve yükseltme kriterleri programın amaçlarını sağlamaya ve akademisyenlerin niteliklerini geliştirmeye yönelik olarak belirlenmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

6.5 İdari kadro: Program yöneticileri, programın kalite düzeyini geliştirmek için yeterli zaman ayırabilmelidir. Eğitime yardımcı teknik personel, uzman kadro ve idari işler için sekreteryaya yeterli olmalıdır.

Ölçüt 7. Altyapı

7.1 Eğitim için kullanılan alanlar ve teçhizat: Stüdyolar, derslikler, okuma ve çalışma salonları, atölyeler, sergileme alanları ve laboratuvarlar gibi fiziki mekânlar, öğrenci sayısına göre planlanmalı, eğitim amaçlarına ve program çıktılarına ulaşmak için yeterli ve öğrenmeye yönelik bir atmosfer hazırlamaya yardımcı olmalıdır. Fiziki mekânlar, büyüklüğüne ve fonksiyonuna göre uygun aydınlatma, karartma, havalandırma, ses ve görüntü sistemlerine sahip olmalıdır.

- a. Her öğretim yılı için öğrenci sayısını ikame edecek büyüklükte en az bir (1) **stüdyo mekanı** olmalıdır. Bu mekanların öğrenci başına üç (3) m2 çalışma alanı düşecek şekilde düzenlenmesi *beklenir*.
- b. Metal, ahşap, plastik, kil, alçı, kağıt vb. malzemelerin işlenebileceği makine teçhizat içeren bir **maket ve prototip laboratuvarı** olmalıdır. Laboratuvarın en az 100 m2 atölye alanı olması *beklenir*.

7.2 Diğer alanlar ve altyapı: Öğrencilerin ders dışı etkinlikler yapmalarına olanak veren, sosyal ve kültürel gereksinimlerini karşılayan, mesleki faaliyetlere ortam yaratarak, mesleki gelişimlerini destekleyen ve öğrenci-öğretim üyesi ilişkilerini canlandıran uygun altyapı mevcut olmalıdır.

7.3 Bilgisayar ve enformatik altyapısı: Bilgisayar ve enformatik altyapıları, programın eğitim amaçlarını destekleyecek doğrultuda, öğrenci ve öğretim üyelerinin bilimsel ve eğitsel çalışmaları için yeterli düzeyde olmalıdır

- a. Dijital 2 boyutlu ve 3 boyutlu yüzey ve katı modelleme ile hızlı prototipleme formatlarında çalışan lisanslı yazılım ve donanım (CAD/CAM) içeren bir **dijital modelleme ve üretim laboratuvarı** olmalıdır.
- b. Öğrencilerin güncel yazılımları kullanabilecekleri bir **bilgisayar laboratuvarı** olması *beklenir*.

7.4 Kütüphane: Kütüphanede Endüstriyel tasarım alanına ilişkin ulusal ve uluslararası basılı yayınlar, ders kitapları ve dergi abonelikleri bulunmalıdır. Her bir ders ile ilgili kaynak kitapların ve dergilerin son baskıları ve ayrıca çevrimiçi erişime açık elektronik veri tabanları olmalıdır.

7.5 Özel önlemler: Öğretim ortamında ve öğrenci laboratuvarlarında gerekli güvenlik önlemleri alınmış olmalıdır. Engelliler için altyapı düzenlemesi yapılmış olmalıdır.

7.6 Arşiv: Öğrenci projelerini, fiziksel modelleri depolamak ve korumak için bir mekan ve ayrıca proje ve model görsellerini içeren bir dijital arşiv olmalıdır. İki ve üç boyutlu proje çıktılarının **en yüksek ve en düşük geçer not alan** örnekleri akreditasyon değerlendirmelerinin yürütülebilmesine elverecek sürede (**en az 2 yıl**) arşivlenmelidir.

Deleted: yi, orta ve zayıf

Deleted: fiziksel olarak

7.7 Uzaktan öğretim altyapısı

- a. Kurum, uzaktan öğretim sürecini yönetebilecek donanımsal, yazılımsal ve ağ kaynakları açısından gerekli ve yeterli altyapıya sahip olmalıdır.
- b. Yukarıda bahsedilen altyapı elemanları, uzaktan öğretim süreçlerinde, bu süreçlere uygun olarak adapte edilebilmeli ve tüm kullanıcıların bu olanaklara erişimleri sağlanmalıdır. |
- c. Kurumun **örgün eğitimde uzaktan öğretim politikası bulunmalı; yoksa mevcut politika belgelerinde uzaktan eğitimle ilişki kurulmalıdır.**
- d. **Tasarım proje dersleri mücbir sebepler dışında tamamıyla uzaktan verilmemelidir.**
- e. **Örgün eğitimde uzaktan öğretim süreçlerinde yer alan derslerde, öğretim elemanı ve öğrenenlerce sunulan ve üretilen tüm materyal ve ürünlerin korunması ve fikri haklarının gözetilmesine ilişkin gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.**

Commented [A15]: 10. ölçüt buraya entegre edildi.

Ölçüt 8. Kurum Desteği ve Parasal Kaynaklar

8.1 Kurumsal destek ve bütçe süreci: Üniversitenin idari desteği, yapıcı liderliği, parasal kaynaklar ve dağıtımında izlenen strateji, programın kalitesini ve bunun sürdürülebilmesini sağlayacak düzeyde olmalıdır.

8.2 Bütçenin öğretim kadrosu açısından yeterliliği: Kaynaklar, nitelikli bir öğretim kadrosunu çekecek, tutacak ve mesleki gelişimini sürdürmesini sağlayacak yeterlilikte olmalıdır.

8.3 Altyapı ve teçhizat desteği: Program için gereken altyapıyı temin etmeye, bakımını yapmaya ve işletmeye yetecek parasal kaynak sağlanmalıdır.

8.4 Teknik, idari ve hizmet kadrosu desteği: Program gereksinimlerini karşılayacak destek personeli ve kurumsal hizmetler sağlanmalıdır. Teknik ve idari kadrolar, program çıktılarını sağlamaya destek verecek sayı ve nitelikte olmalıdır. Laboratuvarlarda görev yapmak üzere en az bir teknisyen veya uygulamalı birim öğretim görevlisi istihdam edilmelidir |

Commented [A16]: 6.2.d'den buraya taşındı

Ölçüt 9. Organizasyon ve Karar Alma Süreçleri

Yükseköğretim kurumunun organizasyonu ile rektörlük, fakülte, bölüm ve varsa diğer alt birimlerin kendi içlerindeki ve aralarındaki tüm karar alma süreçleri, program çıktılarının gerçekleştirilmesini ve eğitim amaçlarına ulaşılmasını destekleyecek şekilde düzenlenmelidir.

Commented [A17]: 10. ölçüt 7.7'ye taşındı

Deleted: Ölçüt 10. Örgün Eğitimde Uzaktan Öğretim Süreci

Deleted: 10.1. Uzaktan/karma eğitim-öğretim politikası: Kurumun örgün eğitimde uzaktan öğretim politikası bulunmalı; yoksa mevcut politika belgelerinde uzaktan eğitimle ilişki kurulmalıdır. ¶

Uzaktan eğitim politikası geliştirme ve uzaktan eğitim etkinliklerinin izlenmesi ve iyileştirilmesine yönelik stratejik amaç ve hedefleri bulunmalı ve bunlar belirlenirken paydaşların katılımı sağlanmalıdır. ¶ Tasarım proje dersleri mücbir sebepler dışında tamamiyle uzaktan verilmemelidir. ¶

10.2. Uzaktan öğretimde kullanılan yöntemler: Örgün eğitimde uzaktan öğretim sürecinde program çıktıları ve kazanımlarının yapılandırılması programın sorumluluğunda yürütülmeli; yüz yüze ve uzaktan eğitim gereksinimi farklılıklarını karşılayabilecek esnekliğe sahip olmalı, uzaktan eğitim-öğretim sürecine özgü belirlenmiş yöntem ve yaklaşımları bulunmalıdır. ¶

10.3. Uzaktan öğretim sürecinde fikri haklar: Örgün eğitimde uzaktan öğretim süreçlerinde yer alan derslerde, öğretim elemanı ve öğrenenlerce sunulan ve üretilen tüm materyal ve ürünlerin korunması ve fikri haklarının gözetilmesine ilişkin gerekli düzenlemeler yapılmalıdır. ¶

Tavsiye niteliğinde ölçütler: ¶

10.4. Uzaktan öğretimde ders materyalleri: Kurumun örgün eğitimde uzaktan öğretim süreçlerinde kullanılmak üzere teorik ve uygulamalı dersler özelinde öğrenme materyalleri ve kaynaklarının geliştirilmesi, çeşitlendirilmesi ve bunların öğrencilerin erişimine açık tutulması *beklenir*. ¶

10.5. Uzaktan öğretim yönetim sistemi: Örgün eğitimde uzaktan öğretim süreçlerinde yararlanılan öğrenme yönetim sisteminin türü, bileşenleri ve özelliklerinin kurumun ihtiyaçlarına bütünüyle cevap verebilecek nitelikte olması; öğrenci ve öğretim elemanlarına öğrenme kaynağı ve materyal sağlamak için tanımlı yöntemler bulunması; içerik geliştirme ilke ve ölçütlerinin belirlenmesi ve bu mekanizmaların izlenerek iyileştirilmesi *beklenir*. ¶

10.6. Uzaktan öğretimde sürekli gelişim: Öğretim elemanlarına örgün eğitimde uzaktan öğretim süreçlerine dönük teknik ve pedagojik yetkinliklerin sağlanması, bunların sürekli olarak geliştirilmesi ve iyileştirilmesi *beklenir*. Kurumsal performans yönetiminde, uzaktan eğitim performansının irdelenmesi için bir yapı planlanması ve bu planın uygulanması, izlenmesi ve iyileştirilmesi *beklenir*

Bu belge tarihli Dernek Yönetim Kurulu Kararıyla yürürlüğe girmiştir.